

Elverum kommune
Postboks 403 Vestad
2418 Elverum

postmottak@elverum.kommune.no

27. november 2024

Vår ref.: KJ

Deres ref.:

Høringsinnspill kommuneplanens arealdel 2025-2036, Elverum kommune

NORSKOG viser til åpen medvirkning og videre prosess med frist for innspill 30. november, og leverer med dette vårt høringsinnspill.

Om NORSKOG

NORSKOG er en medlemsorganisasjon for aktive skogeiere. Vi arbeider med næringspolitikk og skogfaglig rådgivning. Tømmeromsetning og skogkultur går gjennom datterselskapet NORTØMMER. NORSKOG arbeider næringspolitisk for å oppnå gode rammebetingelser for et aktivt og dynamisk skogbruk. Våre viktigste næringspolitiske arbeidsfelt er eiendomsrett, skatt, klima- og miljøpolitikk, samferdsel, næringsutvikling og industripolitikk. Hensynssoner er et aktuelt tema for mange av våre medlemmer både i og utenfor Elverum, og noe NORSKOG jobber næringspolitisk med. NORSKOG leverer derfor vårt høringsinnspill.

Til planforslaget

NORSKOG vil i det følgende konsentrere sine kommentarer til hensynssonebruken i LNF-områder – hensynssone 510, 530, 550 og 560, med et særskilt fokus på H530.

NORSKOG er innledningsvis fornøyd med at kommunen har forstått og med det foreslått at det kun kan gis retningslinjer og ikke bestemmelser til hensynssonene etter plan- og bygningsloven (heretter benevnt pbl.) § 11-8, bokstav c.

NORSKOG vil også berømme kommunen for å gi korrekte og hensiktsmessige unntak for skogbruket hva angår tiltak langs vassdrag.

NORSKOG er videre positiv til de signalene fra kommunen om at hensynssonene ikke er ment brukt for å regulere skogbruksaktivitet, og at hensynssoner etter bokstav c, ikke kan dette.

NORSKOG har likevel opplevd at uklare begrunnelser, ordlyder og praktiseringer kan gi negativ påvirkning på våre medlemmer, og vil kommentere følgende:

Hensynssoner og forrang av interesser i samme arealformål

Vi registrerer at det for hensynssone friluftsliv skrives at en retningslinje innenfor sonen er at friluftsliv skal gis fortrinnsrett foran annen bruk/tiltak.

En hensynssone etter pbl. §11-8, bokstav c kan brukes til å spesifisere at visse hensyn skal vektlegges innenfor et LNF-område, men hensynssonene kan ikke medføre at selve arealformålet får karakter av å bli splittet opp i underformål som gir forrang til ett av hensynene.

En hensynssone kan fremheve et særskilt behov for å ivareta naturverdier, landbruk eller friluftsliv, men dette må skje innenfor rammene av det overordnede LNF-formålet. Det er ikke adgang til å gjøre dette til en prioritering som ekskluderer andre LNF-hensyn.

En hensynssone som spesifiserer at enten landbruk, natur eller friluftsliv skal ha forrang i et LNF-område, kan være i strid med forbudet mot å underinndele LNF-områder dersom det reelt sett fører til at de andre hensynene svekkes eller settes til side.

NORSKOG ber Elverum kommune vurdere om utformingen av ordlyden er i tråd med gjeldende rett.

Det følger også av s 47 i Planbeskrivelsen:

«For å sikre og fremme friluftsliv i forslaget til ny kommuneplan, er det i LNF-områdene 18 områder som er gitt hensynssone for friluftsliv. Innenfor disse sonene er det friluftsliv som skal være prioritert arealbruk. Dette overstyrer ikke regelverket for skogbruk. Det kan derfor forekomme hogst innenfor hensynssonene for friluftsliv».

Dette kan i tillegg til å gi inntrykk av ovennevnte – at dette er en underinndeling av LNF-områder, er ordlyden “det kan derfor forekomme hogst” problematisk fordi den gir inntrykk av at hogst bare unntaksvis *kan* forekomme, når tilfellet er at hogst er igangværende og påregnelig bruk på arealet.

NORSKOG ber kommunen om å vurdere en annen ordlyd her.

Antall hensynssoner og deres utstrekning og størrelse

Videre er spørsmålet om sonenes størrelse, igjen spesielt når det kommer til H530. Vi ser av kartet at dette gjelder mange og store områder i kommunen.

I pbl. § 11-8 bokstav c kan det fastsettes hensynssoner med særlig hensyn til blant annet friluftsliv. Innenfor deler av foreslåtte hensynssoner drives et aktivt skogbruk. Skogbruksloven gir her på selvstendig grunnlag en nødvendig og tilfredsstillende ivaretagelse av aktuelle hensyn.

For det tilfellet at hensynssone blir aktuelt må det i så fall gå tydelig frem av retningslinjene at skogbruket ikke begrenses av hensynssonene, det må da vises til skogbrukslovgivning og den til enhver tid gjeldene skogsertifisering.

Det fremgår av § 11-8 at hensynssoner skal i nødvendig utstrekning tas inn både i kommuneplanens arealdel. Er disse mengdene og størrelsene vurdert til å være i nødvendig utstrekning?

Videre heter det i forarbeidene at hensynssoner «skal avgrenses til de interesser som vil ha vesentlig betydning for beslutninger om å godkjenne nye tiltak i sonen», Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) s. 217, annen spalte. Har friluftsliv i dette omfanget (hensynssonenes størrelse og utbredelse) «vesentlig betydning» for beslutninger om å godkjenne nye tiltak i sonen?

Soneleggingen gir ikke hjemmel for regulering av næringsvirksomhet, jf.Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) s.219 annen spalte, som i LNF-områder må sies å være tradisjonell jord- og skogbruksvirksomhet. Det er derfor viktig at eventuelle soner med tilhørende retningslinjer ikke går utover det å gi et mer helhetlig grunnlag for skjønsmessige vurderinger etter sektorlovgivningen.

NORSKOG innga høringsinnspill sammen med Norges Skogeierforbund og Statskog til Gjerstad kommune omkring hensynssoner.

Kommunen skrev etter vårt innspill følgende:

«Vi skal også få tydelig frem i retningslinjene at skogbruket ikke begrenses av hensynssonene, og at det er skogbrukslovgivningen og den til enhver tid gjeldende skogsertifisering for område som gjelder.

Kommunen vil etter ny og viktig kunnskap gjennom dialogmøter med høringspartene i prosessen, redusere antall områder for hensynssone friluftsliv. Dette er også basert på kunnskap vi har fått ved å se til andre kommuner.

Vi vil kun beholde hensynssone friluftsliv i områder hvor det er utbyggingspress(...), der det vil være viktig for barnehage og skole(...), og regionalt viktige områder.»

NORSKOG mener dette viser at begrunnelsen for sonene kan tenkes å være mangelfull, og ber kommunen om å vurdere om de foreslåtte sonene er nødvendige, og i hvilken utstrekning.

Godt samarbeid med friluftslivet eksisterer i dag

Skogbruket hensyntar friluftslivet godt, og i Elverum kommune opplever skogbruket og grunneierne å ha et godt samarbeid med friluftslivsorganisasjonene og friluftslivet som sådan. Dersom slike soner blir lagt over store skogarealer hvor grunneier har godtatt større tilrettelegginger for friluftslivet enn hva som følger av lov og sertifisering, og dette i praktiseringen medfører en innskrenkning i grunneiers næringsvirksomhet, vil dette kunne virke hemmende på et fortsatt godt samarbeid med friluftslivet. Dette ønsker vi unngå, da det er viktig å ivareta velfungerende samarbeid.

Etablering av friluftsfremmende tiltak kan ikke uten videre anlegges uten samtykke fra grunneier

Det vises også til at det for hensynssone friluftsliv fremgår i retningslinjene at det her kan tillates etablering av skiløyper (herunder lysløyper), stier/sykelstier og enkle bygninger og anlegg for friluftsliv som fremmer allmenn ferdsel.

NORSKOG vil poengtere at dette uavhengig av sonelegging, ikke uten videre kan anlegges uten samtykke fra grunneier. Dette bør fremgå eksplisitt.

Vennlig hilsen,

Kristine Jacobsen

Jurist og næringspolitisk rådgiver
NORSKOG